

अर्पण गरिवी निवारण
काठमान्डौ

छाउपडि प्रथा व्यवस्थापनका लागि किशोरीहरुलाई
क्षमता विकास तालिम

२०७६

१. पृष्ठभुमी :

गणतान्त्रीक नेपालमा महिलाहरुलाई विकासको मुलधारमा ल्याउन विभिन्न किसिमका कुसँस्कार, कुरिती र परम्पराहरुले महिला पुरुष समविकासको सिद्धान्तलाई असफल तुल्याउन उद्यत देखिन्छ । उल्लेखित कुराहरुमध्ये दैलेख जिल्लाको पश्चिम क्षेत्रमा रहेको छाउपडि प्रथाको व्यवस्थापनका लागि किशोरीहरुलाई नै संलग्न गराई छाउपडि प्रथाको व्यवस्थापनमा जोड दिन यो क्रियाकलापको आयोजना गरिएको हो ।

प्रस्तुत तालिम, नेपाल सरकार कर्णाली प्रदेश, सामाजिक विकास मन्त्रालय र अर्पण गरिवी निवारण, काठमान्डौको संयुक्त प्रयासमा संचालित छाउगोठ व्यवस्थापनका लागि आमा समुह तथा किशोरी समुहका पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास तालिम संचालन ८० जना सहभागी विच सम्पन्न गरियो । तालिम पश्चात लैगिंक हिंसा न्युनीकरण तथा छाउगोठ व्यवस्थापन समितिको गठन भएको छ ।

समितिले घरदैलो गर्ने, लैंगिक हिंसा र छाउपडि प्रथाको विरुद्ध आवाज उठाउने र कानुनी परामर्श तथा सल्लाहका लागि ईलाका प्रहरी कार्यालय, आठविस नगरपालिका, दैलेख संग समन्वय गर्ने, आठविस नगरपालिका वडा नं. ४ को कार्यालय वा नगरकार्यपालिकामा समन्वय सम्पर्क विस्तार गर्ने ।

२. उद्देश्य :

प्रस्तावित क्रियाकलापको प्रमुख उद्देश्य निम्न अनुसार रहेको छ ।

- ५० जना आठविस नगरपालिकाका महिला तथा किशोरहिरुलाई छाउपडी प्रथा व्यवस्थापनको लागि एक दिने अभिमुखीकरण मार्फत क्षमता विकास गराउने ।
- छाउगोठमा हुने दुर्घटनाबाट बच्ने उपायहरु र छाउगोठको व्यवस्थापनको बारेमा जानकारी गराउने ।

३. तालिम कार्यक्रमको सामान्य जानकारी

प्रस्तुत विषयको तालिम आठविस नगरपालिका वडा नं. ४, राकमकर्णाली दैलेखको वडा कार्यलय तथा आठविस नगरपालिका, दैलेख संगको सहकार्यमा तपशिलको विवरणमा तालिम आयोजना गरियो ।

तपशिल :

तालिम स्थान : सिमा श्रृष्टी होटल, आठविस न.पा. ४, राकमकर्णाली, दैलेख

मिति : २०७६ जेष्ठ २४ गते

समय : विहान १०:३० देखि ४:०० बजे सम्म

सहभागी संख्या :

क्र.स.	दलित		जनजाति		अन्य		जम्मा		कुल जम्मा
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	
१	२५	०	२०	१	३४	१	७९	२	८१

४. लैंगिक हिंसा न्युनीकरण र छाउपडि प्रथा व्यवस्थापन समिति गठन :

कार्यक्रमबाट प्रभावित भएर सहभागीहरुले तपशिलको ७ सदस्यीय लैंगिक हिंसा न्युनीकरण तथा छाउपडि प्रथा व्यवस्थापन समिति तपशिल अनुसार गठन गर्नु भएको छ ।

क्र.स.	नाम, थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
१	ललिता बहुवाल	अध्यक्ष	आठविस नगरपालिका ४, राकमकर्णाली, दैलेख	९६९९४३९३४५
२	विष्णा वि.क.	सचिव	आठविस नगरपालिका ४ राकमकर्णाली दैलेख	९८६९७८२६०९
३	कमला माभी	कोषाध्यक्ष	आठविस नगरपालिका ४ राकमकर्णाली दैलेख	९८६८२०३०९९
४	बेला वि.क.	सदस्य	आठविस नगरपालिका ४ राकमकर्णाली दैलेख	
५	तपेन्द्र माभी	सदस्य	आठविस नगरपालिका ४ राकमकर्णाली दैलेख	९८६४८२६७७८
६	राधिका थापा	सदस्य	आठविस नगरपालिका ४ राकमकर्णाली दैलेख	९८६५५४०८००
७	अर्चना माभी	सदस्य	आठविस नगरपालिका ४ राकमकर्णाली दैलेख	

५. निस्कर्ष :

किशोरी तथा महिलाहरुलाई रजस्वला वा सुत्केरी भएको समयमा छाउगोठमा राख्नु वा अन्य भेदभाव, छुवाछुत वा अमानविय व्यवहार गर्ने कार्य छाउपडि प्रथा हो यो कार्य कानुनी रुपमा दण्डनीय छ । छाउपडि राख्नेलाई ३ महिना सम्म कैद वा ३ हजार रुपैया सम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुन्छ । राष्ट्रसेवकले कसुर गरेमा निजलाई थप ३ महिना सम्म कैद सजाय हुन्छ । पिडितलाई पुगेको क्षति वा पीडा वापत मनासिव क्षतिपुर्ति समेत हुन्छ । यसैगरि लैगिंक हिंसा, घरेलु हिंसा समाजको लागि कलंक हुन् । यिनहरुको अत्य नै नयाँ नेपालको आभास हुने कुरा हामी सबैले बुझेका छौं । समग्रमा कार्यक्रमले सबै सहभागीहरुमा उत्साह र सचेतना दिएको छ ।

धन्यवाद

अनुसूची २ : कार्यक्रमको सेडुअल

अर्पण गरिवी निवारण

काठमान्डौं

छाउपडि प्रथा व्यवस्थापनका लागि किशोरीहरुलाई क्षमता विकास अभिमुखीकरण

२०७६

६. पृष्ठभुमी :

गणतान्त्रीक नेपालमा महिलाहरुलाई विकासको मुलधारमा ल्याउन विभिन्न किसिमका कुसँस्कार, कुरिती र परम्पराहरुले महिला पुरुष समविकासको सिद्धान्तलाई असफल तुल्याउन उद्यत देखिन्छ । उल्लेखित कुराहरुमध्ये दैलेख जिल्लाको पश्चिम क्षेत्रमा रहेको छाउपडि प्रथाको व्यवस्थापनका लागि किशोरीहरुलाई नै संलग्न गराई छाउपडि प्रथाको व्यवस्थापनमा जोड दिन यो क्रियाकलापको आयोजना गरिएको हो ।

७. उद्देश्य :

प्रस्तावित क्रियाकलापको प्रमुख उद्देश्य निम्न अनुसार रहेको छ ।

- ५० जना आठविस नगरपालिकाका महिला तथा किशोरहरुलाई छाउपडी प्रथा व्यवस्थापनको लागि एक दिने अभिमुखीकरण मार्फत क्षमता विकास गराउने ।

तालिम अवधिमा सहभागीहरु रमाईलो गर्दै, आठविस नपा ४, राकमकर्णाली, दैलेख

उपमेयर दीपा बोहरा, उदघाटन सत्रमा मन्तव्य राख्दै, आठविस न पा ४, राकमकर्णाली, दैलेख

छाउगोठ व्यवस्थापमा सक्रिय युवाहरु

संस्थाका अध्यक्ष, अर्पणा खड्काद्वारा तालिमको समापन, आठविस नपा ४, दैलेख